

ปลา สลิดหรือปลาใบไม้ ปลาพื้นบ้านของประเทศไทยมีแหล่งกำเนิดอยู่ในที่ลุ่มภาคกลาง เป็นปลาที่นิยมบริโภคเนื่องจากมีรสชาติดี เนื้ออร่อย เป็นผลผลิตที่ตลาดต้องการสูง สามารถนำมาประกอบอาหารทั้งในรูปสด และทำเก็บตากแห้ง ซึ่งปลาสลิดตากแห้งเป็นที่นิยมบริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปลาสลิดสามารถเลี้ยงได้ในพื้นที่ดินพรุทางภาคใต้ในเขตจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นดินเปรี้ยวก็สามารถใช้เป็นพื้นที่เลี้ยงปลาสลิดได้ เพราะปลาสลิดเป็นปลาที่เลี้ยงง่าย ทนต่อความเป็นกรด และน้ำที่มีปริมาณออกซิเจนน้อยได้ดี มีห่วงโซ่อาหารสั้นคือ กินแพลงก์ตอนเป็นอาหาร ต้นทุนการผลิตต่ำ โดยจะเลี้ยงอยู่ในนา , เรียกแปลงนา ปลาสลิดหรือลอมปลาสลิด

การเพาะพันธุ์ปลา

ปลาสลิดสามารถผสม พันธุ์และวางไข่ได้เมื่อมีอายุ 7 เดือน ขนาดโตเต็มที่โดยเฉลี่ยจะมีขนาดตัวยาวประมาณ 6-7 นิ้ว หนัก 130-400 กรัม ปลาสลิดจะเริ่มวางไข่ตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนสิงหาคม หรือในฤดูฝน แม่ปลาตัวหนึ่ง ๆ จะสามารถวางไข่ได้หลายครั้ง แต่ครั้งละไข่ประมาณ 4,000-10,000

ฟอง ในฤดูวางไข่ ท้องแม่ปลาจะอูมเป่งออกมาทั้งสองข้าง ลักษณะของไข่ปลาสลิดมีสีเหลือง ควรจัดที่ให้ปลาสลิดวางไข่ภายในเดือนมีนาคม โดยหลังที่ได้กำจัดศัตรูปลาระบายน้ำเข้า และปล่อยพันธุ์ปลาลงบ่อแล้ว น้ำลึกประมาณ

20-30

เซนติเมตร ควรปลูกผักบุ้งรอบบริเวณชายบ่อ ปลาสลิดจะเข้าไปก่อกวนดวงไข่ และลูกปลาวัยอ่อนจะสามารถเลี้ยงตัวหลบหลีกศัตรูตามบริเวณชานบ่อนี้ได้

1. ระบายน้ำเข้าบ่อผ่านตะแกรงที่มีช่องตาขนาด 1 มิลลิกรัมจนท่วมชานบ่อ โดยรอบ ให้มีระดับสูง 20-30 เซนติเมตร ปลาสลิดจะเข้าก่อกวนดวงไข่มากขึ้นอาณาเขตบ่อก็จะกว้างขวางกว่าเดิมเป็นการเพิ่ม ที่วางไข่ และที่เลี้ยงตัวลูกปลามากขึ้น

2. สาตปุยมูลโคและมูลกระบือแห้งบนบริเวณขานบ่อที่ใช้น้ำท่วมขึ้นมาใหม่ จะทำให้เกิดโร้น้ำและผักบนขานบ่อเจริญงอกงามขึ้นอีกด้วย

3. ปล่อยให้ผักขึ้นรกในบริเวณขานบ่อ ผักเหล่านี้ปลาสดจะใช้ก่อดวงไข่ และเป็นกำบังหลบหลีกศัตรูของลูกปลาในวัยอ่อนจนกว่าจะแข็งแรงเอาตัวรอดได้

การ วางไข่ ก่อนปลาสดจะวางไข่ ปลาตัวผู้จะเป็นฝ่ายเตรียมการเลือกสถานที่ และก่อดวงซึ่งเป็นพองน้ำละลายไว้ในระหว่างต้นผักบุ้งโปร่งไม่หนาที่บึงเกินไป ปกติปลาสดตัวเมียจะชอบวางไข่ในที่ร่มมากกว่ากลางแจ้งเมื่อเตรียมหอดเสร็จ แล้ว ปลาจะเริ่มผสมพันธุ์กันโดยตัวผู้จะเริ่มไล่ต้อนตัวเมียเข้าใต้บริเวณหอด และรัดท้องตัวเมียให้ไข่ออกแล้วปล่อยน้ำเชื้อเข้าผสมกันไข่ จากนั้นปลาตัวผู้จะอมไข่เข้าใต้หอด ไข่จะลอยติดอยู่ที่หอด นอกจากการเพาะพันธุ์ปลาสดในบ่อแล้ว ยังสามารถเพาะในถังทรงกลมได้อีกด้วย

วิธีการเตรียมบ่อ

การใส่ปูนขาว บ่อที่ขุดใหม่โดยทั่วไปแล้ว ดินมักจะมีสภาพเป็นกรด ควรใช้ปูนขาวโดยให้หัวบ่อ 1 กิโลกรัม ต่อเนื้อที่ 10 ตารางเมตร เพื่อแก้ความเป็นกรดของดินให้เจือจาง ถ้าเป็นบ่อเก่าที่ไม่เคยใช้เลี้ยงปลา ควรกำจัดวัชพืชต่าง หากบ่อต้นเงินไม่เหมาะแก่การเลี้ยงปลาควรสูบน้ำออกลอกเลนและตกแต่งพื้นบ่อ ให้มั่นคงแข็งแรง แล้วตากบ่อให้แห้งประมาณ

1 สัปดาห์ เพื่อให้แสงแดดช่วยฆ่าและกำจัดเชื้อโรคต่าง ๆ

ก่อนจะปล่อยพันธุ์ปลา ลงเลี้ยง ควรใช้โล่ดินฆ่าศัตรูต่าง ๆ ของปลาในบ่อให้หมดสิ้นเสียก่อน โดยใช้โล่ดินสด หนัก 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 100 ลูกบาศก์เมตร ทุบโล่ดินให้ละเอียดแช่น้ำไว้ โล่ดินสดหนัก

3 กิโลกรัม ใช้น้ำประมาณ

2 ปีบ ขย้าน้ำสีขาวออกหลาย ๆ ครั้งจนหมด แล้วนำไปสาดให้ทั่ว ๆ บ่อ ปลาต่างๆ ที่เป็นศัตรูจะเริ่มตายหลังจากที่ใส่โล่ดินลงไปประมาณ

30 นาที จากนั้นจะตายต่อไป จนหมดบ่อ แล้วปล่อยทิ้งไว้ประมาณ

7-8 วัน เพื่อให้พิษของโล่ดินสลายตัวหมดเสียก่อน จึงนำพันธุ์ปลาสดปล่อยลงเลี้ยงต่อไป